

Ilkka Kanerva kok ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä valtakunnallisen lääkekehityskeskuksen toiminnan käynnistämisen kustannuksiin (970 000 euroa)

Eduskunnalle

Vaikka lääkkeiden ja farmaseuttisten tuotteiden vienti on Suomessa kasvanut, on maamme kuitenkin lääkekehityksen kehitysmää. Lääketeollisuus investoi Euroopassa tutkimukseen ja tuotekehitykseen 30 miljardia euroa vuodessa, kun Suomessa lääkeyritykset investoivat vuosittain noin 250 miljoonaa euroa. Lääketeollisuuden arvion mukaan investointien määrä voidaan kaksin- tai jopa kolminkertaistaa, mikäli investointiedellytykset ovat kunnossa.

Lääkekehityksessä on valtava ja jatkuvasti kasvava taloudellinen potentiaali ja näin ollen lääkealan tulisi olla meille strateginen valinta. Lääkekehityskeskuksen perustaminen Suomeen olisi tärkeä askel oikeaan suuntaan. Sen avulla saisimme kanavoitua osaamisemme tulevaisuuden menestykseksi suomalaisen lääkekehitysalan kehitykseen ja kasvattaen lääkealan vientituloja. Monissa keskeisissä kilpailijamaissamme mm. Saksassa, Belgiassa, Espanjassa, Britanniassa, Kanadassa, USA:ssa ja Ruotsissa haaste on ratkaistu perustamalla lääkekehityskeskuksia.

Lääkekehityskeskus tarjoaa yksinkertaisen, kustannustehokkaan ja toimivan tavan synnyttää uutta vientivetoista liiketoimintaa Suomeen. Keskus pystyisi kehittämään yhdessä yliopiston tutkijoiden kanssa lääkeainemolekyylejä, parantaisi lääkeaihioiden ominaisuuksia sekä auttaisi kaupallistamaan tuotteita. Lääkealan yritykset saisivat uusia tuotteita, uusia yrityksiä voitaisiin perustaa ja lääkekehitykseen osallistuvat tutkimusryhmät voisivat saada enemmän ulkomaista tiederahoitusta. Koko suomalainen yhteiskunta hyötyisi lääketeollisuuden ja -teknologian investoinneista ja vientituloista. Kansainvälisten esimerkkien mukaan lääkekehityskeskus tarvitsee alkupääomaa toiminnan käynnistämiseen ja ylläpitoon, mutta toiminta kannattaa itsensä 7—10 vuoden kuluttua toiminnan aloittamisesta. Tällä aikavälillä arvioitut kulut olisivat noin 30 miljoonaa euroa. Toiminnan käynnistämisen ensimmäisen vuoden kustannukset olisivat noin miljoona euroa.

Lääketieteen perustutkimus tuo esiin tuloksillaan lääkkeen kohteen, mutta näiden tutkimustulosten kaupallistaminen edellyttäisi tuloksien perusteella kehitettyä myytävää tuotetta tai tuoteaihiota. Tuotteen, eli kohteen toimintaa muuttavan lääkemolekyylin, kehittäminen vaatii kuitenkin erityisosaamista ja mittavia lisäpanostuksia, joita ei helposti ole saatavilla akateemisessa toimintaympäristössä. Tähän päätelmään ovat päätyneet myös kilpailijamaat, jotka vahvan akateemisen lääkekehitysoosaamisen rinnalle ovat perustaneet lääkekehityskeskuksia. Lääkekehityskeskuksen, yhteistyössä yliopistojen tutkimusryhmien kanssa, kehittämät lääkemolekyylit olisivat siis

Talousarvioaloite TAA 148/2016 vp

ratkaisu perustutkimuksen tulosten kaupallistamiseen, joko lisensoinnilla olemassa oleville lääketehdaille tai start-up-yritysten perustamisen kautta.

Keskuksen luontevin asemapaikka olisi Varsinais-Suomessa, jossa sijaitsee merkittävä osa alan kansallisesta innovaatioekosysteemistä. Turusta löytyy valtaosa maan merkittävimmistä lääke-tehtaista ja diagnostiikkayrityksistä ja noin puolet alan kaikista yrityksistä Suomessa. Alueella toiminta on kansainvälisesti verkottunutta ja vientivetoista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 970 000 euroa momentille 32.20.40 valtakunnallisen lääkekehityskeskusten toiminnan käynnistämisen kustannuksiin.

Helsingissä 30.9.2016

Ilkka Kanerva kok
Esko Kiviranta kesk
Annika Saarikko kesk
Olavi Ala-Nissilä kesk
Stefan Wallin r
Ilkka Kantola sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Annika Lapintie vas
Ritva Elomaa ps
Anne-Mari Virolainen kok
Li Andersson vas
Katja Taimela sd